

[Ebba Strange]

te den afkriminaliseringspolitik, der blev startet op i 1973. Vi kunne prøve at se, om der måske var andre ting her i samfundet, der burde straffes strengere end de tyverier, der typisk er dem, som unge mennesker bliver straffet for. Men stadig væk mener vi, at det er inden for andre områder, den egentlige forebyggelse skal sættes ind.

Kriminalitet er jo noget, der kan defineres på en eller anden måde. Jeg tror, det var hr. Hagen Hagensen, der var inde på, at det gjaldt om at få opklaret flere forbrydelser. Efter de oplysninger, der foreligger for mig, er det kun en fjerdedel af alle forbrydelser, der bliver opklaret, og det vil altså sige, at de tre fjerdedele af de unge, der begår lovovertrædelser, aldrig bliver registreret som kriminelle, de kommer aldrig ind i straffesystemet, og derved får de også meget lettere ved ligesom at slippe for at få det stempel, som ligger i, at man har været i kontakt med straffesystemet.

Den norske kriminolog Nils Christie siger i sin bog »Hvor tæt et samfund«: »Vis mig dine fanger, og jeg skal sige dig, hvilket samfund du har«. Jeg tror, det er vigtigt, hvis vi skal diskutere ungdomskriminalitet, at prøve at se, hvem der egentlig er den typiske ungdomskriminelle, og det vil jeg godt opholde mig lidt ved.

Den typiske ungdomskriminelle er en ung mand for det første. Her er jeg enig med hr. Hagen Hagensen, der er meget få unge piger i dette billede. Han har haft det dårligt i skolen. Han er gået så tidligt ud af den, som han overhovedet har kunnet komme af sted med. Han er ikke kommet i gang med nogen uddannelse efter sin skoletid. Han har dårlige boligforhold og har også haft det som barn. Han har utrygge familieforhold. Han har ustabilt arbejde, og det betyder, at i arbejdsløshedsperioder går han ofte langtidsarbejdsløs, hvis han overhovedet kan få noget job. Hans tilværelse er præget af manglende tilhørsforhold, manglende accept, manglende tro på egne evner og muligheder, for der er aldrig nogen, der har haft tillid til ham. Han kan ikke leve op til samfundets krav; han kunne heller aldrig leve op til skolens. Han er overflødig, der er ingen, der har brug for ham, og det er en situation, der bliver særlig grell i arbejdsløshedsperioder, hvor der kun er brug for de stærkeste, de kvikkeste og de rigtige. Men alle mennesker har brug for ac-

cept, og alle mennesker har brug for at opleve, at andre har tillid til én, for at kunne opbygge deres egen selvtillid. Og alle mennesker har brug for at opleve sig som værdifulde.

Når der er så afgrundsdybe forskelle på det, man faktisk har brug for, og så de muligheder, der bliver tilbudt én, må man finde nogle udveje for at overleve. Mange af disse unge overlever da heller ikke, og endnu mere tragisk end ungdomskriminaliteten synes jeg nok det stigende antal af ungdomsselfmorder, som vi oplever for tiden.

Svaret på den fortvivlende situation, han er havnet i, prøver han så at finde i et fællesskab, der kan give lidt indhold og lidt spænding som erstatning for det fællesskab, han ikke har fået på anden måde, et fællesskab, der blæser på alle de borgerlige normer, som han jo alligevel gang på gang har oplevet at han ikke kunne leve op til. Og hvor finder han så det? Det finder han i bander, der danner deres egne normer, eller i grupper, hvor accepten inden for gruppen kompensere for den manglende accept fra samfundets side, som han aldrig har fået. Narkoman-grupper, rockerbander, tyveri og aggressiv adfærd kan blive det svar, som disse unge giver samfundet, der ikke havde brug for dem.

Der er stor brug for forebyggelse. Der er meget større brug for forebyggelse end for straf, og det er jeg glad for er kommet så stærkt til udtryk her i dag også. Jeg tror kun, det er fremskridtspartiets ordfører, der har talt for en tidligere straf. Vi ved jo, at når man først er havnet i straffesystemet, er der al mulig grund til at forvente, at man kommer til at høre til de tre fjerdedele, der vender tilbage igen.

Jeg nævnedede indledningsvis, at noget af det, der kunne foretages inden for det justitsministerielle område, var en afkriminalisering eller en omkriminalisering.

Som sagt er den mest almindelige form for kriminalitet tyveri – det er også blevet nævnt her før i dag – almindeligt brugstyveri, indbrudstyveri i visse tilfælde kombineret med røverier. Til de unge mennesker gives der ofte tiltalefrafald eller betingede domme, og hvis de er faldet tilstrækkelig ofte, straffes disse ting med fængsel. Vi ved, at næsten alle, der bliver udsat for tyveri, er forsikrede, således at de er beskyttet mod de økonomi-